

HISZPANIA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne:

powierzchnia:	504 782 km ²	
ludność:	46,5 mln	
głowa państwa:	Król Filip VI	od 19 czerwca 2014 r.
premier:	pan Pedro Sánchez Pérez-Castejón	od 1 czerwca 2018 r.
minister przemysłu, handlu i turystyki:	pani Reyes Maroto Illera	od 7 czerwca 2018 r.
minister gospodarki i przedsiębiorczości:	pani Nadia Calviño Santamaría	od 7 czerwca 2018 r.
minister spraw zagranicznych, ds. unii europejskiej i współpracy:	Pani Arancha González Laya	od 13 stycznia 2020 r.
ambasador Hiszpanii w Polsce:	pan Francisco Javier Sanabria Valderrama	od 10 stycznia 2018 r.
ambasador RP w Hiszpanii:	pani Marzenna Adamczyk	od 13 października 2016 r.
najbliższe wybory parlamentarne:	2023 r.	

Wskaźniki makroekonomiczne*:

WSKAŹNIKI	2015	2016	2017	2018	2019*	2020**	2021**	2022*
PKB (w mld EUR)	1 077,590	1 113,840	1 161,867	1 204,241	1 244,772	---	---	
PKB na 1 mieszkańca (w tys. EUR)	23,080	23,760	24,430	24,910	25,200	---	---	
PKB (wzrost w %)	3,6	3,2	3,0	2,4	2,0	-12,4	5,4	4,8
Deficyt budżetowy (% PKB)	5,3	4,5	3,1	2,5	2,9	12,2	9,6	8,6
Dług publiczny (% PKB)	99,4	99,0	98,1	97,9	95,5	120,3	122,0	123,9
Inflacja (HICP w %)	-0,6	-0,3	2,0	1,7	0,8	-0,2	0,9	1,0
Bezrobocie (w %)	22,1	19,6	17,2	15,3	14,1	16,7	17,9	17,3

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

Eksport towarów i usług (% PKB)	33,6	33,9	35,2	35,1	34,9	---	---	
Import towarów i usług (% PKB)	30,6	29,9	31,6	32,4	32,0	---	---	
Eksport towarów i usług (w mld EUR)	362,356	377,370	408,730	422,170	434,250	---	---	
Import towarów i usług (w mld EUR)	329,593	332,955	367,144	389,547	399,089	---	---	
Bilans handlowy (towary i usługi w mld EUR)	22,227	35,279	33,991	23,601	---	---	---	
Bezp. inwestycje zagr. w Hiszpanii (w mln USD)	516,344	519,870	596,944	---	---	---	---	
Inwestycje bezp. Hiszpanii za granicą (w mln USD)	466,260	492,051	556,523	---	---	---	---	

Źródło: EUROSTAT; OECD (dane dot. inwestycji bezpośrednich); DG ECFIN

* dane wstępne ** prognozy DG ECFIN

1. Podstawowe informacje

Królestwo Hiszpanii jest monarchią konstytucyjną. Głową państwa przez długie lata był król Juan Carlos I z dynastii Burbonów. Wstąpił na tron w 1975 r., po śmierci generała Francisco Franco. Po abdykacji króla Juana Carlosa I, w czerwcu 2014 r. tron objął jego syn, król Filip VI.

Władzę ustawodawczą sprawuje dwuizbowy parlament (Kortezy), złożony z izby poselskiej (Kongres Deputowanych) i Senatu. Kadencja obu izb trwa 4 lata. Władza wykonawcza należy do rządu. Premier jest powoływany przez króla za zgodą Kongresu Deputowanych.

Hiszpania jest państwem unitarnym, zdecentralizowanym. Dzieli się na 17 regionów autonomicznych. Każdy region ma własny statut (konstytucję), jednoizbowe zgromadzenie ustawodawcze (parlament) oraz organy wykonawcze – przewodniczącego i rząd. Regiony autonomiczne mają także uprawnienia do tworzenia prawa w granicach przewidzianych w hiszpańskiej konstytucji.

Hiszpania jest państwem członkowskim Unii Europejskiej od 1986 r. oraz innych organizacji międzynarodowych, w tym OECD (od 1961 r.) czy WTO (od 1995 r.).

W ostatnich dziesięcioleciach ukształtował się w Hiszpanii system wielopartyjny, zdominowany przez dwa duże ugrupowania (socjaldemokraci, centroprawica). Niemniej w wyniku kryzysu ekonomicznego w ostatnich latach powstały nowe partie polityczne – lewicowe Podemos, liberalna Ciudadanos i Republikańska Lewica Katalonii, które stały się aktywnymi graczami na hiszpańskiej scenie politycznej.

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się 10 listopada 2019 roku. Wygrała dotychczas rządząca Hiszpańska Socjalistyczna Partia Robotnicza (PSOE) – zdobyła 120 miejsc w 350-osobowym Kongresie Deputowanych (w wyborach z 28 kwietnia 2019 r. uzyskała o 3 miejsca więcej). Wspomniany wynik nie umożliwił partii samodzielnego rządzenia, stąd dwa dni po wyborach PSOE podpisała porozumienie z lewicowym blokiem Unidos Podemos (UP), który uzyskał 35 miejsc w Kongresie Deputowanych (7 miejsc mniej niż w poprzednich wyborach). Do uzyskania większości bezwzględnej (176 miejsc) przez koalicję konieczne będzie jednak wsparcie ze strony innych partii. Obecnie prowadzone są rozmowy PSOE z Republikańską Lewicą Katalonii (ERC), która zdobyła 13 mandatów (mniej o 15 miejsc niż we wcześniejszych wyborach).

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

Drugi wynik uzyskała Partia Ludowa (PP) – będzie mogła wprowadzić 89 deputowanych (wzrost o 23 mandaty). Prawicowa partia Vox zdobyła 52 mandaty i tym samym zwiększyła liczbę swoich parlamentarzystów o aż 28 miejsc. Z kolei partia Ciudadanos (Cs) odnotowała największy spadek – uzyskała 10 miejsc w Kongresie Deputowanych, natomiast podczas wyborów kwietniowych zdobyła 57 miejsc. Do parlamentu dostały się także ugrupowania separatystyczne – oprócz Republikańskiej Lewicy Katalonii (ERC) – Razem dla Katalonii (JxCAT) z 8 mandatami (wcześniej – 7 mandatów) oraz 6 polityków baskijskich z Nacjonalistycznej Partii Basków (PNV) i 5 deputowanych z EH Bildu (wcześniej odpowiednio – 6 i 4 mandaty). Frekwencja wyborcza wyniosła ponad 66% (spadek o 5,5% w porównaniu z wyborami z kwietnia 2019 r.).

2. Sytuacja gospodarcza

Hiszpania jest czwartą gospodarką Unii Europejskiej oraz trzecią gospodarką strefy euro (po wystąpieniu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej). W 2019 r. PKB kraju stanowiło 7,6% PKB UE. W 2018 r. łączny wkład Hiszpanii do budżetu UE wyniósł 10,314 mld euro, co stanowiło 0,85% PKB kraju. Z kolei w tym samym okresie środki otrzymane z UE były na poziomie 12,270 mld euro (1,02% PKB).

Wkład poszczególnych sektorów w PKB Hiszpanii był następujący: usługi – 74,2%; przemysł – 23,2%; rolnictwo – 2,6%.

Wzrost gospodarczy utrzymujący się do 2020 r. na poziomie ok. 2 – 3% był spowodowany dobrymi wynikami branży turystycznej (wg danych Ministerstwa Przemysłu, Handlu i Turystyki Hiszpanii w 2019 r. kraj odwiedziło ok. 84 mln turystów) oraz w nieznacznie mniejszym stopniu – rosnącym wolumenem eksportu i inwestycjami w sektorze budowlanym.

Ze względu na trwającą pandemię Covid-19 hiszpańska gospodarka znajduje się w stanie recesji. Kryzys ten jest jeszcze poważniejszy w skutkach niż kryzys z 2008 r., który zakończył 16 lat stałego wzrostu hiszpańskiej gospodarki i trwał do 2013 roku.

Według prognoz Komisji Europejskiej PKB kraju w 2020 r. zmniejszyło się o 12,4%. Z kolei w 2021 r. ma wynieść 5,4%, a w 2022 r. wzrośnie do poziomu 4,8%. Pierwotnie zakładano, że hiszpańska gospodarka skurczy się o ok. 8% w 2020 r. (dane MFW z połowy kwietnia 2020 roku). Niepokojące pozostają wysokie wskaźniki zadłużenia publicznego (120,3% PKB w 2020 r., dla porównania: 95,5% w 2019 roku), deficytu budżetowego (12,2% PKB w 2020 r.) oraz stopy bezrobocia, które na skutek kryzysu wzrosło z 14,1% w 2019 r. do 16,7% w 2020 roku.

Ustawa budżetowa na 2021 rok, przyjęta przez parlament hiszpański w grudniu 2020 r., zakłada bezprecedensowy wzrost **pułapu wydatków państwa do kwoty 194,5 mld euro i wydatków ogółem**, uwzględniających ubezpieczenia społeczne i transfery do regionów **w wysokości 412 mld euro** (w tym największe w historii **wydatki socjalne w wysokości 239,7 mld euro**) oraz **dochodów z podatków** (m.in. w wyniku wprowadzenia nowych podatków od usług cyfrowych i plastiku, podwyższenia VAT na napoje słodzone i ubezpieczenia oraz podwyższenia podatku dochodowego dla zarabiających pow. 300 tys. euro rocznie, a także podatku od dochodu kapitałowego powyżej 200 tys. euro) do kwoty 222,1 mld euro (+13% w stosunku do budżetu na 2020 rok). Podwyższono z 2,5 do 3,5% maksymalną stawkę podatku od majątku o wartości powyżej 10 mln euro. Zamrożono wynagrodzenia członków rządu, podwyższono jednak pensje urzędników państwowych i emerytury o 0,9% (emerytury nieskładkowe o 1,8%) oraz przedłużono do marca 2021 r. moratorium na opłacanie składek dla osób samozatrudnionych. Budżet zakłada wykorzystanie w przyszłym roku 26,634 mld euro z puli środków, które przypadną Hiszpanii w ramach Funduszu Odbudowy Next Generation EU.

Dotychczas utrzymane zostały ratingi wydane przez agencje Moody's (Baa1 z perspektywą stabilną)

MINISTERSTWO ROZWOJU, PRACY I TECHNOLOGII

i Fitch (A-), jednakże we wrześniu 2020 r. S&P zmienił perspektywę ratingu Hiszpanii (A) ze stabilnej na negatywną.

Hiszpańska gospodarka Kryzys finansowy z lat 2008 – 2014 został zażegnany dzięki reformom strukturalnym przeprowadzonym przez rząd, wzrostowi eksportu (po raz pierwszy od 1986 r. wzrost eksportu przełożył się na dodatni bilans handlowy w 2013 r.) oraz zatrudnienia, jak również akomodacyjnej polityce makroekonomicznej.

Zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z członkostwa w Unii Europejskiej rząd hiszpański przyjął w grudniu 2016 r. pakiet działań, którego celem było m.in. obniżenie długu publicznego do 97% w 2018 r., 95,2% w 2019 r. i 89,1% w 2021 r. oraz redukcja deficytu budżetowego do 2,2% PKB. Komisja Europejska w swoich rekomendacjach z maja 2018 r. zwróciła także uwagę na konieczność reformy polityki fiskalnej oraz sektora zamówień publicznych, zapewniającej przejrzystość procedur i mechanizmów kontroli zamówień publicznych na wszystkich poziomach władzy. Ponadto zarówno KE, jak i MFW oraz OECD zwracają uwagę na konieczność lepszej alokacji kapitału przez rząd, która wpłynie na innowacyjność hiszpańskiej gospodarki i większe inwestycje w sektorze R&D. Powodzenie efektywnej implementacji reform na poziomie krajowym zależy jednak w znacznym stopniu od polityki prowadzonej przez regiony.

Handel

Kluczową rolę w hiszpańskim modelu rozwoju gospodarczego odgrywa eksport. **Całkowita sprzedaż produktów i usług za granicę w 2019 r. wyniosła 434,250 mld euro (+3% r/r).** Łącznie eksport stanowił niemal 35% PKB Hiszpanii. Największą część eksportu stanowią przede wszystkim maszyny, silniki samochodowe, artykuły rolno-spożywcze i leki. Kluczowym obszarem dla hiszpańskiego eksportu pozostają nadal państwa członkowskie UE, zwłaszcza dojrzałe gospodarki strefy euro. Głównymi odbiorcami hiszpańskich produktów w 2019 r. były następujące państwa: Francja (15,3% całości eksportu), Niemcy (10,8%), Włochy (7,8%), Portugalia (7,4%), Wielka Brytania (6,9%) oraz Stany Zjednoczone (4,6%).

Import towarów i usług wyniósł w 2019 r. 399,089 mld euro (+3% r/r). Łącznie import stanowił niemal 32% PKB Hiszpanii. Hiszpania importuje towary i usługi przede wszystkim z państw członkowskich UE. Na pierwszym miejscu w 2019 r. znalazły się Niemcy (14,2% całości importu), natomiast na kolejnych – Francja (11,9%), Chiny (6,9%), Włochy (6,8%), Holandia (5,1%) oraz Wielka Brytania (4%). Głównymi towarami importowanymi były maszyny, surowce energetyczne, chemikalia, dobra półprzetworzone, artykuły rolno-spożywcze, narzędzia i sprzęt medyczny.

Wartość eksportu oraz importu odgrywa znaczącą rolę w PKB kraju – w 2017 r. eksport stanowił 34,3% PKB Hiszpanii (+1,2% r/r), natomiast import – 31,4% (+1,4 r/r). W badanym okresie Hiszpania odnotowała dodatni bilans handlowy (33,991 mld euro; -3,79% r/r).

Turystyka

Branża turystyczna w Hiszpanii to tradycyjnie jeden z głównych i stale rozwijających się motorów wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i ważne źródło wpływów do budżetu, wykazujący dużą odporność na wstrząsy gospodarcze i bardzo dobrą dynamikę wzrostu. Szacuje się, że w 2019 r. wpływy z turystyki do budżetu Hiszpanii były na poziomie 180 mld euro i stanowiły ok. **15% PKB**. Od kilku lat hiszpański sektor turystyczny odnotowuje wzrost popularności ze względu na niestabilną sytuację wewnętrzną i zagrożenie terrorystyczne w popularnych wśród Europejczyków destynacjach – Egipcie, Turcji oraz Tunezji. **Rok 2019 był rekordowy dla hiszpańskiej turystyki. Kraj odwiedziło 83,5 mln turystów zagranicznych (dla porównania – 75 mln w 2016 roku).** Tym samym Hiszpania znalazła się na **2. miejscu na świecie pod względem liczby turystów zagranicznych (1. miejsce zajmuje Francja)**. Najwięcej turystów stanowili Brytyjczycy (ok. 18 mln), Niemcy (ok. 11,4 mln) oraz Francuzi (10,7 mln).

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

Mimo niepokoi związanych z dążeniami do ogłoszenia niepodległości turyści nadal najchętniej odwiedzają Katalonię (18,2 mln; +6,1% r/r). Na kolejnych miejscach znalazły się: Baleary (13,7 mln; +6,2% r/r) oraz Wyspy Kanaryjskie (13 mln; +7,9% r/r).

Ze względu na pandemię Covid-19 w 2020 r. kraj odwiedziło mniej niż 20 mln zagranicznych turystów. Szacuje się, że spadek przychodów dla sektora turystycznego był na poziomie ponad 75%, najgorszym od ponad 50 lat.

Inwestycje

Hiszpania znajduje się na 6. miejscu wśród krajów UE, które przyjmują najwięcej bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Wielkość skumulowanych inwestycji w Hiszpanii w 2017 r. wyniosła 596,944 mld USD. Przepływy BIZ są natomiast szacowane na 19,086 mln USD, co oznacza spadek o ok. 3% w porównaniu z rokiem 2016, podczas gdy trend światowy obniżył się o 23%. **Do głównych inwestorów w Hiszpanii należały następujące państwa: Niderlandy, Luksemburg, Wielka Brytania, Francja, Grecja i Włochy (łącznie ponad 70% BIZ w Hiszpanii).** Inwestycje były przede wszystkim skoncentrowane na produkcji przemysłowej, usługach finansowych i ubezpieczeniowych, sprzedaży hurtowej i detalicznej, branży energetycznej oraz komunikacyjnej.

W raporcie „**Best Countries for Business 2019**”, opublikowanym przez magazyn Forbes, Hiszpania znalazła się na **18. miejscu wśród 161 państw, w których najlepiej prowadzić działalność gospodarczą.** Z kolei w zestawieniu „**Doing Business 2019**”, opracowanym przez Bank Światowy, państwo to znalazło się na **28. miejscu spośród 190 państw** poddanych analizie. Autorzy rankingu zwrócili uwagę przede wszystkim na łączącą Hiszpanię bliskość kulturową z państwami Ameryki Łacińskiej, w których jest obecnych wiele hiszpańskich koncernów, bardzo dobrze rozwiniętą sieć transportową oraz rozwój branży energii odnawialnej. W Hiszpanii jest rozwijany także projekt **Malaga Valley** (pol. *Dolina Malaga*), którego celem jest budowa największego w Europie centrum badań i innowacji poświęconego technologiom informacyjnym i komunikacyjnym (ang. ICT).

3. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

Podstawowe znaczenie mają zapisy Traktatu Akcesyjnego z 2004 r. i regulacje unijne w zakresie funkcjonowania jednolitego rynku europejskiego. Szereg kwestii związanych ze współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe:

- *Umowa między Rządem PRL a Rządem Królestwa Hiszpanii w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku z 15.12.1979 r. (Dz. U. z 1982 r. nr 17, poz. 127);*
- *Traktat o Przyjaźni i Współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii, sporządzony w Madrycie dnia 26 października 1992 r. (Dz.U. 1995 nr 18 poz. 84).*

Termin zakończenia obowiązywania umowy między Rządem RP a Rządem Królestwa Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji z dn. 30 lipca 1992 r. (Dz.U. 1993 nr 124 poz. 563) mija w dn. 16 października 2019 r.

4. Wymiana handlowa z Polską (mld euro)

	2016	2017	2018	2019	Dynamika 2018=100	I-X 2019	I-X 2020	Dynamika I-X 2019 =100
Eksport	5,023	5,627	5,717	6,030	105,5%	5,099	4,873	95,6%
Import	4,111	4,731	5,131	5,396	105,2%	4,561	4,078	89,4%
Obroty	9,134	10,358	10,848	11,427	105,3%	9,660	8,951	92,7%
Saldo	0,912	0,895	0,585	0,634		0,537	0,794	

W 2019 r. **Hiszpania była 12. partnerem handlowym Polski pod względem wartości polskiego eksportu** (6,030 mld euro; 2,6% udziału w polskim eksporcie ogółem). Znalazła się natomiast na **9. miejscu pod względem importu** (5,396 mld euro; 2,3% udziału w polskim imporcie ogółem). Począwszy od 2005 r. **Polska odnotowuje dodatnie saldo obrotów handlowych z Hiszpanią**, za wyjątkiem ujemnego salda obrotów handlowych w 2008 i 2012 roku.

Jak dotychczas **rok 2019 był rekordowy pod względem wartości obrotów handlowych – wyniosły one 11,427 mld euro** (wzrost o ponad 5% r/r).

Według wstępnych danych GUS za okres **od stycznia do października 2020 r.** – na skutek trwającej pandemii Covid-19 – **polski eksport do Hiszpanii spadł o 4,4%** w por. z analogicznym okresem w 2019 r., natomiast w tym samym czasie **import z Hiszpanii zmalał o 11,6%**. Ogółem polsko-hiszpańskie obroty towarowe zmniejszyły się o 7,3%. Saldo obrotów towarowych uległo zwiększeniu i wyniosło ponad 794 mln euro (na korzyść Polski).

Największe spadki zanotowano w eksporcie **wyrobów metalurgicznych (o ok. 25,5%, z 304,5 mln euro do 226,6 mln euro) i przemysłu elektromaszynowego (o 8,5%, z 2,576 mld euro do 2,357 mld euro)**. Przy tym spadek eksportu części i akcesoriów do samochodów wyniósł 22,8%, samochodów – ok. 47%, mebli – 16,4%. Co istotne, nastąpił wzrost **eksportu artykułów rolno-spożywczych (o 8,6%, z 674,6 mln euro do 732,6 mln euro) i wyrobów przemysłu lekkiego (o 28,1%, z 138,5 mln euro do 177,5 mln euro)**.

Ze względu na pandemię nastąpił znaczny spadek polskiego eksportu do Hiszpanii na koniec I kw. i w II kw. br. (w marcu o 8% r/r, w kwietniu o blisko 52% r/r, w maju o ok. 36% r/r). Według danych za okres **od stycznia do czerwca br. polski eksport do Hiszpanii zmalał o 12,3%** w por. z analogicznym okresem ub. r. i wyniósł ok. 2,7 mld euro (od I do VI 2019 r. – 3 mld euro). Tendencja ta odwróciła się dopiero w lipcu br. – wówczas polski eksport do Hiszpanii po raz pierwszy od marca przewyższył wynik ubiegłoroczny (wzrost o niecałe 2% r/r).

Struktura towarowa polskiego eksportu do Hiszpanii w 2019 r.

Polska eksportuje do Hiszpanii urządzenia mechaniczne i elektryczne, produkty z branży motoryzacyjnej oraz produkty przemysłu chemicznego.

Struktura towarowa polskiego importu z Hiszpanii w 2019 r.

Polska importuje z Hiszpanii głównie towary z następujących branż: samochodowej, odzieżowej, rolno-spożywczej (mięso, owoce cytrusowe, warzywa), mechanicznej (maszyny, urządzenia mechaniczne i elektryczne oraz części) i farmaceutycznej.

5. Polsko-hiszańskie obroty usługowe

Według danych GUS w 2019 r. wartość usług dostarczonych przez polskie przedsiębiorstwa w Hiszpanii była na poziomie 659 mln euro (stały wzrost w porównaniu z latami ubiegłymi – w 2018 r. wyniosła ona 605 mln euro, w 2017 r. – 544 mln euro, natomiast w 2016 r. – 429 mln euro).

Z kolei wartość usług nabytych przez polskie przedsiębiorstwa od firm hiszpańskich w 2019 r. była na poziomie 876 mln euro (stały wzrost w porównaniu z latami ubiegłymi – w 2018 r. wyniosła ona 833 mln euro, w 2017 r. – 756 mln euro, natomiast w 2016 r. – 648,5 mln euro).

6. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Hiszpańskie inwestycje w Polsce

Hiszpania znajduje się na 5. miejscu wśród największych zagranicznych inwestorów w Polsce. Ponadto nasz kraj należy do grupy najważniejszych odbiorców hiszpańskich BIZ wśród państw członkowskich UE – według danych NBP na koniec 2019 r. wartość kapitału zainwestowanego przez hiszpańskie firmy w Polsce wyniosła **8,874 EUR** (w 2018 r. – 9,485 mld euro, w 2017 r. – 12,050 mld euro), jednakże w 2019 r. wycofano z Polski 43,7 mln euro hiszpańskiego kapitału (w 2018 r. – 1,690 mld euro, co stanowiło największą dezinwestycję na polskim rynku w tamtym roku). Ogółem dochody hiszpańskich przedsiębiorstw z tytułu inwestycji bezpośrednich w Polsce wyniosły na koniec 2019 r. 617,7 mln euro.

Rekordowy pod tym względem inwestycji hiszpańskich w Polsce był rok 2011. Wówczas firmy hiszpańskie ulokowały na polskim rynku 4,3 mld euro. **Hiszpania uplasowała się wtedy na drugim miejscu w zestawieniu największych inwestorów w Polsce.**

Według danych GUS za 2018 rok w Polsce funkcjonowało **551 podmiotów z udziałem hiszpańskiego kapitału**, z czego 162 firmy zatrudniały 10 i więcej pracowników. Na liście *Największych Inwestorów Zagranicznych Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu – Luty 2019* znalazły się **52 firmy z kapitałem hiszpańskim**. Inwestycje hiszpańskie w Polsce to w przeważającej części inwestycje w **sektorze budowlanym, bankowości, motoryzacji oraz branży transportowej i energetycznej** oraz o charakterze giełdowym, prywatyzacyjnym oraz typu *green field*.

Według danych NBP na koniec 2019 r. **wartość polskiego kapitału zainwestowanego przez polskie firmy w Hiszpanii wyniosła 409 mln euro** (w 2018 r. – 277 mln euro). Ogółem napływ polskiego kapitału do Hiszpanii był na poziomie 254,1 mln euro, co uplasowało ten kraj na 3. miejscu pod względem destynacji, w których polskie przedsiębiorstwa lokowały najwięcej kapitału w ub.r. (istotny wpływ na ten wynik miały inwestycje spółki Apart). Łącznie dochody polskich firm z tytułu inwestycji w Hiszpanii wyniosły -2,8 mln euro.

Firmy hiszpańskie zainwestowały dotychczas w Polsce praktycznie we wszystkich sektorach kluczowych dla rozwoju gospodarki: budowlany (m.in. Ferrovial/Budimex, Acciona/Mostostal, OHL), finansowy (przejęcie BZ WBK i Deutsche Bank Polska przez Banco Santander), nieruchomości (m.in. Ferrovial Inmobiliaria, Fadesa-Prokom, Acciona, Rial, Sando, Lubasa), motoryzacyjny (m.in. Grupo Antolin, Gestamp, SEAT, Ficos, Faurecia Automotive Espana S.A., Gonvarri Corporación Financiera S.L., Cropu S.A., Industrias Tajos), metalowy (m.in. Mecalux S.A., Nemark Exterior S.A.), transportowy i komunikacyjny (m.in. EADS CASA), meblowy (m.in. Grupo Ureta Maderas, Lami-Flex), moda i wyposażenie wnętrz (m.in. Mango, grupa Inditex z markami: ZARA, Massimo Dutti, Stradivarius, Bershka; ROCA Sanitario), energetyczny, w tym głównie w sektorze energii odnawialnych (m.in. ENDESA, GAMESA Eólica, Eólica NAVARRA & FERSA, Taiga Mistral, Green Source Poland).

Jedną z ostatnich inwestycji było **nabycie 100% udziałów spółki Solaris Bus & Coach przez grupę Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles (CAF)**, co nastąpiło we wrześniu 2018 roku. Następnie

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

w październiku 2018 r., po uzyskaniu zgody UOKiK, Polski Fundusz Rozwoju zawarł porozumienie z CAF na przejęcie 35% udziałów w spółce.

Inwestycje polskie w Hiszpanii

Według szacunków NBP na koniec 2019 r. wartość kapitału zainwestowanego przez polskie firmy w Hiszpanii wyniosła **409,1 mln EUR** (w 2018 r. – 112,0 euro), co jest **jednym z najlepszych wyników na przestrzeni ostatnich lat**. Z kolei napływ polskiego kapitału do Hiszpanii był na poziomie **254,1 mln euro** (w 2018 r. – 154,6 mln euro). Ogółem dochody z tytułu polskich BIZ były na poziomie -2,8 mln euro (w 2018 r. – 14,0 mln euro).

Do największych inwestorów polskich na rynku hiszpańskim wg sektorów należą:

- IT (X-Trade Brokers, Asseco Poland S.A, Comarch)
- Finanse (XTB, Kruk S.A.)
- Chemia budowlana (Selena Co S.A.)
- Motoryzacja (Boryszew S.A.)
- Wyposażenie wnętrz (Amica Electrodomesticos S.L., Fakro Spain S.L.)
- Dobra luksusowe (APART Sp. z o.o.)
- Farmacja i medycyna (Adamed Laboratorios S.L., Farmaprojects S.A., Docplanner)
- Branża spożywcza (Can-pack S.A., Frutadores S.L., AmRest Sp. z o.o.).

7. Dostęp do rynku

Funkcjonowanie obu krajów w ramach jednolitego rynku UE, a także zniesienie w 2006 r. ograniczeń w przepływie polskich pracowników do Hiszpanii sprawia, że nie występują istotne bariery w dostępie do rynku. Główne hamulce w rozwoju polskiego eksportu do Hiszpanii leżą w barierach komunikacyjnych oraz niedostatecznej aktywności promocyjnej polskich przedsiębiorstw i regionów. Mankamentem w nawiązywaniu kontaktów handlowych jest – zdaniem polskich przedsiębiorców – niewystarczająca znajomość języka angielskiego w małych firmach hiszpańskich. Problemem po stronie polskiej jest z kolei niewystarczająca oferta handlowa kierowana na geograficznie odległy rynek hiszpański i wiążący się z tym niewielki udział w tamtejszych targach i wystawach.

8. Nisze eksportowe/branże perspektywiczne

Sektory wyselekcjonowane przez PAIH

Dotychczas szczególnie perspektywicznymi branżami dla polskich eksporterów były: **sektor spożywczy, kosmetyczny, motoryzacyjny, stoczniowy oraz IT/ICT**. Należy również wyróżnić m.in. sektory **meblarski** (w tym dla branży HORECA), **stolarki okiennej i drzwiowej, artykułów ekologicznych** (produkty spożywcze i kosmetyki), **jachtowy, budowlany** (chemia budowlana, usługi budowlane), **IT i fintech, farmaceutyczny i biotechnologii**.

9. Dane kontaktowe

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Hiszpanii

adres: c/Guisando 23 bis, 28035 Madryt

nr tel: +34 913 736 605 / fax: +34 913 736 624

e-mail: madryt.amb.sekretariat@msz.gov.pl

strona internetowa: <https://madryt.msz.gov.pl/>

Ambasada Królestwa Hiszpanii w Rzeczypospolitej Polskiej

Wydział Ekonomiczny

adres: ul. Genewska 16, 03-963 Warszawa

MINISTERSTWO ROZWOJU,
PRACY I TECHNOLOGII

tel: +48 22 617 94 08 / fax: +48 22 617 29 11

e-mail: varsovia@comercio.mineco.es

strona internetowa: www.exteriores.gob.es/Embajadas/VARSOVIA/pl

Zagraniczne Biuro Handlowe w Madrycie

Wojciech Łopatkiewicz – kierownik ZBH

adres: c/Serrano 38, 28001 Madryt

nr tel.: +34 651 535325

e-mail: wojciech.lopatekiewicz@paih.gov.pl

strona internetowa: www.spain.trade.gov.pl

Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza

adres: ul. Arabska 9, 03-977 Warszawa

nr tel.: +48 22 511 15 70 / fax: + 48 22 511 15 71

e-mail: phig@phig.pl

strona internetowa: <http://www.phig.pl>

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii

Styczeń 2021 r.